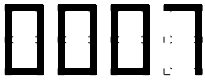

Jméno:

UČO:

Skupina:

list

učo

body

Oblast strojově snímaných informací. Svě učo a číslo listu vyplňte zleva dle vzoru číslic. Jinak do této oblasti nezasahujte.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

1. [2 body] Uvažte níže uvedený jazyk L nad abecedou $\Sigma = \{a, \#\}$. Sestrojte deterministický úplný jednopáskový Turingův stroj rozhodující jazyk L . Stroj zadefinujte formálně a princip jeho fungování poté popište i slovně, včetně popisu funkcionality jednotlivých stavů.

$$L = \{a^n (\#a^n)^m \mid n, m \geq 0\}$$

Váš Turingův stroj by měl pracovat s nejvýše pěti znaky pracovní abecedy a nejvýše osmi stavy (do limitu se nepočítají akceptující a zamítající stav).

Příklady slov, která patří do jazyka L : $aaa\#aaa\#aaa, a\#a, a, \#\#, \varepsilon$

Příklady slov, která nepatří do jazyka L : $aaa\#aa, aaa\#\#aaa, \#a, a\#$

Mějme Turingův stroj $\mathcal{M} = (Q, \Sigma, \Gamma, \triangleright, \sqcup, \delta, q_0, q_{accept}, q_{reject})$, kde

$$\begin{aligned} Q &= \{q_0, q_a, q_{\#}, q_{\sqcup}, q_{back}, q_{accept}, q_{reject}\}, \\ \Sigma &= \{a, \#\}, \\ \Gamma &= \{\triangleright, \sqcup, X, a, \#\} \end{aligned}$$

a přechodová funkce δ je určena následující tabulkou:

	$\triangleright$	$\sqcup$	a	$\#$	X
q_0	$(q_0, \triangleright, R)$	$(q_{accept}, \sqcup, R)$	(q_a, X, R)	$(q_{\sqcup}, \#, R)$	(q_0, X, R)
q_a	$(q_a, \triangleright, R)$	$(q_{back}, \sqcup, L)$	(q_a, a, R)	$(q_{\#}, \#, R)$	(q_a, X, R)
$q_{\#}$	$(q_{\#}, \triangleright, R)$	$(q_{reject}, \sqcup, R)$	(q_a, X, R)	$(q_{reject}, \#, R)$	$(q_{\#}, X, R)$
$q_{\sqcup}$	$(q_{\sqcup}, \triangleright, R)$	$(q_{accept}, \sqcup, R)$	(q_{reject}, a, R)	$(q_{\sqcup}, \#, R)$	$(q_{\sqcup}, X, R)$
q_{back}	$(q_0, \triangleright, R)$	$(q_{back}, \sqcup, R)$	(q_{back}, a, L)	$(q_{back}, \#, L)$	(q_{back}, X, L)

Tento Turingův stroj na intuitivní úrovni pracuje tak, že bude opakovaně procházet pásku a při k -tém průchodu v každé skupině znaků a smaže k -té a (přepíše je znakem X). Tyto smazané znaky pak při dalších průchodech ignoruje. Pokud se v průchodu podaří smazat znak a , je třeba najít začátek další skupiny (určený znakem $\#$) a v ní opět smazat první nesmazaný znak a , dokud stroj nenarazí na symbol prázdného políčka, pak se vrací zpátky na začátek pásky. V průběhu stroj kontroluje, zda za sebou nenásleduje více než jeden znak $\#$, pokud nebylo slovo rozpoznáno jako skládající se pouze ze znaků $\#$. Stroj akceptuje slovo na vstupní pásce, pokud při průchodu zleva nenarazil na žádný nesmazaný znak a .

Práci Turingova stroje rozhodujícího jazyk L lze popsat v několika krocích (ve všech případech přeskakujeme znaky X):

1. Pokud slovo začíná znakem $\#$, zkontroluj, zda se skládá pouze ze znaků $\#$ (kontrola probíhá v $q_{\#}$). Pokud ano, akceptuj, v opačném případě zamítni. Začíná-li slovo znakem a , přepiš jej na X a pokračuj krokem 2. Narazíš-li na prázdné políčko, akceptuj.
2. Byl smazán znak a (jsme ve stavu q_a). Přeskoč všechny další znaky a . Pokud najdeš znak $\#$, pokračuj krokem 3. Nalezneš-li konec slova, vrať se na začátek pásky a vrať se ke kroku 1.
3. Byl načten znak $\#$ (jsme ve stavu $q_{\#}$). Hledej další znak a , přepiš jej na X a přejdi ke kroku 2. Pokud následuje znak $\#$ nebo $\sqcup$, zamítni (v této skupině je méně a než v předchozí).